

Una batalla interminable

Davant la runa de la casa número 33, sobre l'asfalt, els milicians han col·locat una estora i han engegat un televisor. Seuen a les cadires d'aquells que van expulsar: els libis negres, els habitants de Tawargha.

Un dels milicians, fins fa ben poc anomenats *rebels*, es diu Ibrahim. Té 28 anys, és escanyolit i duu una barba fina. Ve de Misrata, la ciutat des d'on ell i els seus homes van emprendre una marxa de 30 km per carretera, en direcció al sud, fins arribar a Tawargha. “Els vam esclafar”, diu Ibrahim. Van esclafar la casa número 33 i totes les que hi havia al darrere, tot un assentament on els habitants de Tawargha havien conviscut pacíficament un bon grapat d'anys.

Però en esclatar la revolució, aquells que havien estat veïns, els habitants de Misrata i els de Tawargha, van esdevenir enemics. Misrata és avui una ciutat destruïda. I Tawargha també. Les cases, les botigues i les escoles van ser pastura de les flames. Els habitants han estat assassinats o han fugit. “Encara en queden alguns. S'amaguen per allà al darrere, al palmerar”, afirma Ibrahim, mentre assenyala el canó del seu kalàixnikov.

“Els de Tawargha ens van trucar i ens van dir que vinguéssim, si teníem pebrots”, explica. Els homes d'Ibrahim hi van anar, tenien pebrots. Però no hi van trobar ningú, tan sols una espelma, en una cruïlla, que cremava enmig de la foscor.

“Es van fotre de nosaltres”, afirma Ibrahim. I ho han de pagar. D'aquí a un parell de dies tornaran amb 1.000 o 1.200 homes, per tal de “netejar la zona”, com explica Ibrahim. De fet, vol dir que expulsaran o mataran la gent de Tawargha que trobin.

No se'n sap gran cosa, dels habitants de Tawargha. Són negres, gairebé sense excepció, i fa molt de temps que viuen a Líbia, a diferència dels altres immigrants procedents de Ghana, Mali i el Txad. Els primers que s'hi van instal·lar van ser els malalts i els vells;

El dictador libi és mort, però alguns dels rebels que el van enderrocar encara lluiten. Prop de Misrata, es dediquen a capturar combatents negres, partidaris de Gaddafi.

els més joves i forts van ser enviats com a esclaus a Amèrica.

Els habitants de Tawargha sempre havien estat pobres. Fins que, fa 42 anys, Moammar al-Gaddafi va arribar al poder i els va prometre que els milloraria la situació. Només havien d'estar al seu servei. I així ho van fer. Gairebé tres quartes parts dels homes de Tawargha pertanyien a l'exèrcit gaddafista. Al febrer, quan van començar les protestes contra el govern, els van rearmar.

De la gent de Misrata, en canvi, se'n saben més coses. El bombardeig de la ciutat va durar vuit setmanes. Va ser el front més sanguinari de la revolta, amb més de 1.000 habitants morts. A les parets de les cases i a les finestres dels cotxes hi ha enganxades fotografies que recorden aquestes víctimes. Arreu pengen cartells que mostren la cara dels desapareguts, fills de la ciutat.

Misrata ha esdevingut la ciutat símbol dels herois de la revolució líbia. Després d'alliberar-la, el mes d'agost, els rebels es van adreçar a Tawargha i van posar el peu al coll als detestats lleials a Gaddafi. En aquell moment, semblava que la batalla havia cessat.

Tanmateix, no va pas ser tan fàcil. Ibrahim i els seus homes van continuar lluitant, fins i tot un cop passats dos mesos des de la caiguda de Trípoli, dues setmanes després de la mort del dictador. Ara es dediquen a capturar els habitants de Tawargha amb els únics mitjans que coneixen, que són els mitjans de la guerra.

Aquests mitjans inclouen, entre més, la divulgació de difamacions i rumors. No hi ha cap dubte que els protegits de l'exèrcit de Tawargha van atacar Misrata. Però en aquesta ciutat també expliquen que els de Tawargha segrestaven les dones i les violaven. Es parla d'un nombre de més de setanta dones, suposadament examinades per una sola persona, un ginecòleg de l'hospital Sa-fwa de Misrata.

Trobem el doctor Suliman Mohàmed Eldurrija assegut darrere de la seva taula, a la planta baixa de l'hospital. Un assistent li porta un te verd. “Si us plau, no em porteu res més de color verd!”, exclama. El verd és el color de Gaddafi, el color del passat.

Eldurrija és un home gros, de presència imponent, amb corbata, ulleres i una veu gruixuda. Ell també va néixer a Misrata, i va estudiar a Londres durant vuit anys. Té una casa al centre de la ciutat, un Mitsubishi pràcticament nou i tres fills. Un és economista, un altre és programador i l'altre enginyer. Tots tres van acabar involucrats en la guerra: “Al principi, només llançaven pedres”, explica. Això era a començament de març. La nit anterior, els soldats de Gaddafi havien atacat la ciutat per primer cop, amb artilleria i tancs. Posteriorment, van entrar a Misrata per tres bandes: per l'oest, per l'est i també pel sud, des de Tawargha.

Un enregistrament en vídeo d'aquests dies mostra com els homes de Tawargha avancen per la costa en direcció al centre. Porten uniformes de color verd i segueixen els tancs, amb pas decidit.

“Correu, mateu, violeu i agafeu tot allò que pugueu.” Aquesta fou la consigna de Gaddafi als homes de Tawargha, segons afirma Suliman Mohàmed Eldurrija.

I com ho sap, tot això?

El doctor explica que els rebels van trobar vídeos als telèfons mòbils dels homes de Tawargha, quan els van detenir. També afirma que en aquestes imatges s'observa com torturen o afusellen els habitants de Misrata, i també com violen les dones.

I on són, aquests vídeos?

“Aquests vídeos ja no existeixen”, diu el doctor. “Vam cremar els telèfons per tal de protegir les dones”. Misrata és una ciutat de tarannà conservador,

Rebels libis arresten un combatent gaddafista a Sirte, a l'assalt final per a alliberar la ciutat, el 12 d'octubre propassat.

on tothom es coneix. Amb aquesta acció sembla que van voler evitar que les dones que apareixen als enregistraments fossin víctimes de noves agressions.

I les setanta dones? Les va arribar a veure?

“No, ni una”, admet. No té cap prova de les històries que circulen per la ciutat. Hi ha hagut un gran nombre d'avortaments, però el doctor no pot donar-ne més informació.

L'home pren el comandament a distància i apuja el volum del televisor. Retransmeten les celebracions de la victòria a Bengasi. Aquesta elecció no agrada gens a la gent de Misrata. Per què Bengasi, precisament? Per què no Misrata? A Misrata, la gent ha patit més que no enlloc més. Sembla com si les injustícies suportades fossin la nova moneda de canvi pel poder i la influència a la nova Líbia.

“Nosaltres vam vèncer Gaddafi”, diu Ibrahim, el milicià, palplantat davant

la casa de Tawargha. Després gestricula amb el seu fusell, seu a la zona de càrrega d'una camioneta i dispara un parell de trets al cel, com si fes tir al plat.

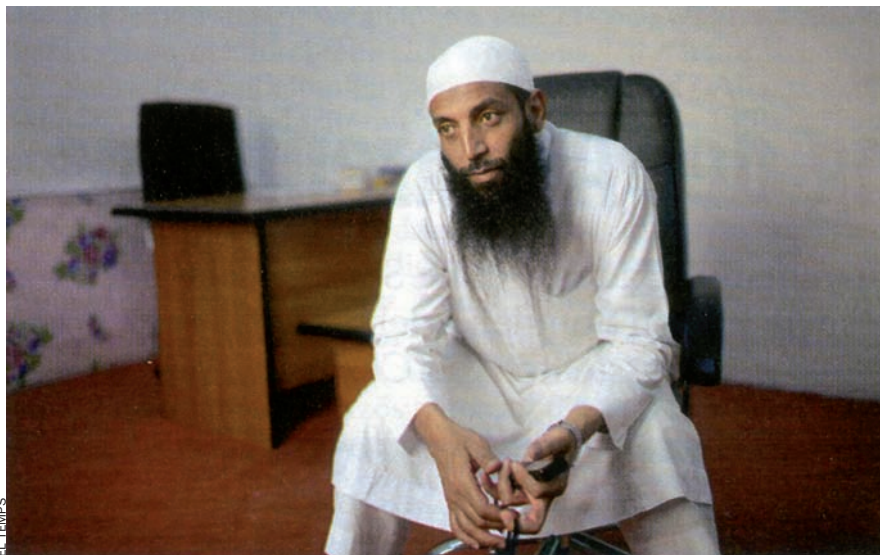
Quan els rebels prengueren Misrata, sembla que van concedir un període de quatre setmanes a la població de Tawargha per a abandonar casa seva. Gairebé tots van fugir, però un grapat de rebels van continuar els combats. Ara bé, això ja no té res a veure amb la revolució, amb la llibertat, amb la fi de Gaddafi. Ara s'embranquen en una guerra civil on ja no batallen per a assolir la democràcia, sinó per la venjança.

La presó de *seguretat interna* és situada al bell mig de Misrata. La porta és pintada de negre, vermell i verd, els colors de la nova Líbia. Darrere de la porta principal hi ha una taula amb tres àlbums plens de fotos de soldats de Gaddafi morts. Les despulles són emboficades amb llençols blancs, només

se'n veuen els caps. Alguns baden la boca; alguns altres, els ulls. Tots porten números. Per exemple, al número 336 hi consta, com a data de mort, el 25 d'abril del 2011.

Mohàmmèd Faradsch Salama, de 27 anys, és un supervivent de Tawargha. Seu en una cadira d'oficina, a la sala de visites. Un guàrdia l'ha conduït fins aquí des de la seva cel·la, juntament amb un home anomenat Hani, que també prové de Tawargha. Fa dos mesos que és en aquesta presó.

La guerra civil que s'ha desfermat no té res a veure amb la revolució ni amb la democràcia, sinó amb la venjança

El director de la presó de Misrata, Fathi Daraidisch.

El presoner Mohàmed Faradsch Salama.

Salama vivia amb la seva família en una caseta del barri vell de Tawargha. Fa anys també va ser soldat a l'exèrcit gaddafista, i posteriorment es va dedicar a la venda de perfums als carrers de Trípoli. "Quan va esclatar la revolució, em van obligar a anar al front", afirma. Ho va haver de fer perquè, si no, l'haurien afusellat, diu Salama.

Què va haver de fer, com a soldat?

"Res de bo", explica Salama.

Al segon presoner, Hani, el van capturar els milicians de Trípoli.

A principi del mes d'agost havia fugit de Tawargha, durant un enfrontament entre els rebels i els soldats de Gaddafi.

Juntament amb la seva família, amics i veïns, va escapar-se, per a salvar la vida, en direcció al sud, uns setanta quilòmetres, fins a la població de Hischa.

Els fugitius no menjaven res durant el dia, perquè era l'època del dejuni del ramadà. Estaven molt febles. L'àvia de Hani va morir durant el trajecte. De les 70 persones que es van escapar, només 35 van poder arribar a Hischa. El dia 13 d'agost van agafar un autobús en direcció a Trípoli.

"Ens pensàvem que hi estaríem segurs", explica Hani. Però els rebels el van descobrir i el van detenir, juntament amb el seu oncle. "Negre de merda", "gos", li deien mentre el duïen a Misrata. Mentre Hani explica la seva història, el director de la presó, Fathi Daraidisch, entra a la sala. Ha permès que els dos homes parlin lliurement. Expliquen que el director és un bon home, i aixequen els polzes quan el veuen entrar, perquè a molts d'ells els ha salvat la vida.

Dels 15.000 habitants de Tawargha que, segons els informes de l'ONU, han estat expulsats des del mes d'agost, 4.000 s'han amagat a Djufra, i 5.000 han fugit cap a Bengasi. L'organització Human Rights Watch informa que hi ha un gran nombre de persones originàries de Tawargha a les presons, víctimes de tortures. Els mètodes són ben diversos: electro-xocs, aigua freda, cops a la planta del peu...

"Alguns d'aquests presoners ni tan sols han fet res", afirma el director. Porta un vestit llarg, de color blanc, i espanta les mosques amb un tros de cartró. "Es cometen errors", reconeix.

Parla amb claredat i calma. "De tots els homes que hi ha aquí, no n'hi ha ni un que hagi violat cap dona", diu, mentre mira els dos presoners. Tanmateix, no els pot alliberar, perquè no té prou poder.

Recentment, als jardins de l'hotel Mahari, a Sirte, s'han localitzat els cadàvers de 53 homes, aparentment partidaris de Gaddafi. Tot indica que els milicians de Misrata els van executar. Els milicians ho neguen, però. Sigui com sigui, és obra de veritables assassins, de persones que han crescut en un règim sanguinari, fills d'aquest sistema. Persones que han après que tot es pot conquerir mitjançant l'assassinat.

"Es tracta d'uns mètodes com els que emprava Gaddafi, però encara pitjors", diu el director de la presó. Ell també afirma que els homes de Tawargha van cometre violacions, diu que coneix familiars de tres víctimes, dues de Misrata i una de Sirte. Per l'acció de ben pocs, tota la població de Tawargha acaba pagant. Per això que afirma que els presoners com Hani i Salama es troben més segurs dins la presó que no pas a fora, on el milicià Ibrahim ja planifica la següent batalla contra els de Tawargha.

La llum del sol encara passa de gairell sobre la runa de la casa número 33, i Ibrahim i els seus homes esperen més unitats. És previst que arribin a les deu, perquè a la una de la nit s'endinsaran al bosc. "Vetllem perquè Misrata continuï essent una ciutat segura", afirma Ibrahim. Se sent nerviós? "No, feliç."

Barbara Hardinghaus

Traducció de Mireia Menal